

Omstændigheder, som talte for at overlade den til den afdøde Fæsters Familie paa moderate Bilkkaar, skal stilles til Bortforpagning ved Auktion, for at det kan vise sig, hvilken Afgift der af disse Jorder kan opnaaes. Derimod synes der ikke om Bisby Jorderne at være taget nogen saadan almindelig Bestemmelse, som siden 1819 har gjeldt om Claræ Hjerdinge, at disse Hjerdinge skulle stilles til offentlig Auktion til Bortforpagning. Begge disse 2 Classer af Jorder ligge nær hinanden, og blandt Claræ Hjerdingerne finder jeg een, der har det samme Liggende, som den ærede Rigsdagsmand nævnte, nemlig 33 Tdr. Land geometrisk Maal, og hvoraf den aarlige Afgift allerede i 1839 er ansat til 70 Tdr. Byg. Det er unegtelig en meget høj Afgift, og da det er et Areal, der ligger lige ved Siden af det, der er Spørgsmaal om, saa maa man vistnok kende Omstændighederne endeel nøiere, end efter et saadant isoleret Tilfælde, førend man kan affige en begrundet Dom om Ministeriets hele Forvaltning.

Cultusministeren: Hvad angaaer det foreliggende Endringsforslag af den ærede Rigsdagsmand fra Svendborg Amt (S. A. Hansen), skal jeg henholde mig til den ærede Ordfører. Jeg skal blot i Forbindelse dermed gjøre een Betragtning gjældende. Denne hele Lovs Retfærdighed og Billighed støtter sig paa ganske særegne Forhold, som finder Sted med Hensyn til de forøste Godser i Lighed med de gamle Krongodser. Det blev derhos her i Thinget ved Forhandling af Loven af 8de April d. A. holdt særdeles fast, at derfra ikke kunde sluttet til den Behandlingsmaade, der burde følges ved andet Fæstegods. Jeg mener da, at naar Thinget endnu vedkjender sig denne Anskuelse, maa det være særdeles varmsomt med at udstrække Bestemmelser, der ere støttede paa ganske særegne kongelige Resolutioner og Tilfagn, til andet Fæstegods, som ikke har det Mindste at gjøre med disse Tilfagn, og som ere givne af en privat Mand eller til Bedste for Universitetet selv — som saadant — men til Bedste for de Studerende som et ganske særegent Legat. Naar fremdeles den Omstændighed, at Godset hører under Universitetets Bestyrelse, — mere er det hele

ikke, — dog kunde opvække hos disse Enkelte den Formening, at de kunne paastaae sig behandle efter den foreliggende Lov, naar den udkom, da maa det vist være ønskeligt, at det Rette og Sande, saaledes som det her foreligger, klart optages i Loven. Jeg skal anføre til Styrke netop herfor, at uagtet Enge og Høngemarkslodderne, — som ogsaa er omtalt af Udvalget, — ere Hovedgaardstartjord, uagtet det efter min Mening, er klart, at de ere behandlede som Kjøbstadsjorder, uagtet navnlig Brugen af disse Lodder oftere er frit afhændet og af en enkelt Lod, som alt berørt, endog betalte med 70 Tdr. Byg, idet denne Lod blev leiet til Gieren af en nærliggende Kro, der kunde betale den saa høit, af hvilket alt følger, at disse Jorder ikke ere Fæstebøndergods, som er under Fæstevang, saa er dog et Andragende, som gaaer ud herpaa, igaar kommet mig tilhænde. Jeg mener derfor, at det ikke er ufornuødent, som den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amt antydede, at det, som her er det virkelig Rigtige, bliver udtalt i Loven.

Hvad den stærke Anke angaaer, som blev fremført over den Fremgangsmaade, som skulde have fundet Sted under min høit agtede Formands Bestyrelse af Ministeriet med Hensyn til Bisbylodderne, saa skal jeg ganske gaae ind paa den Anskuelse, som er udtalt af Udvalget, at forsaavidt Bisbylodderne kunde ansees for bebygget Bønderjord, saa vil ogsaa denne Lov komme til Anvendelse paa dem, men derfor er den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amt bleven Bevistet skyldig. For saa Altsiden var der ikke een Bygning paa alle disse Lodder, og om disse Lodder forøvrigt ere at betragte som tillagte bestemte andre Steder liggende Bygninger kan være et meget tvivlsomt factisk Spørgsmaal. Enkelte ere bortfæstede til Huusmænd og enkelte til Giere af Gaarde, navnlig har een været bortforpagtet til Gieren af den største Gaard i Bindinge By. Det hele Jordbrug gaaer for disse Lodders Vedkommende tildeels saaledes ud paa en Families Underhold som man ved Fæstestederne ellers gaaer ud fra, at en Familie har sit Hjem paa Stedet; og det er dog især til disse Familiers Bestyrelse at Fæstetvangen er indført. Forholdet er iøv-